

Parkering på enskild mark

© Villaägarnas Riksförbund 2012.

Detta informationsmaterial är upphovsrättsligt skyddat enligt lagen (1960:729) om upphovsrätt till litterära och konstnärliga verk. Varje eftertryck och/eller kopiering utan tillåtelse av Villaägarnas jurister eller behörig firmatecknare för Villaägarna är strängt förbjudet. Informationsmaterialet är endast avsett att fungera som generell vägledning.

För råd i specifika ärenden rekommenderar Villaägarna att kontakt tas med Villaägarnas jurister alternativt annan juridisk expertis.

Villaägarnas Riksförbund
Postadress: Box 7118, 192 07 Sollentuna
Besöksadress: Rotebergsvägen 3
Telefon: 010-750 01 00
Org.nr: 802003-7118
Plusgiro: 46 94 00-6
Bankgiro: 227-7200
info@villaagarna.se
villaagarna.se

Innehåll

Parkering på enskild mark	1
1.0 Inledning	3
2.0 Parkeringsproblematik	3
2.1 Lokala trafikföreskrifter	3
2.2 Markägaren bestämmer	3
2.3 Kontrollavgift	3
2.4 Flyttning av fordon	4
2.5 Parkeringsbolag	5
Rådgivning	6

1.0 Inledning

Många enskilda väghållare har problem med parkering på vägar och vändplaner m.m. Oftast är det fråga om extern trafik, d.v.s. trafik som inte härrör från medlemsfastigheterna. Problemen är särskilt stora sommartid, då många söker sig till badplatser eller vill komma ut i naturen. Här följer en kort redogörelse av de regler som gäller.

2.0 Parkeringsproblematik

När man talar om parkering skiljer man mellan offentligrättslig parkering (gatuparkering) och privaträttslig parkering (tomtmarksparkering). Med offentligrättslig parkering menas sådan parkering som sker på gator och andra allmänna platser. Med privaträttslig parkering menas parkering som sker på tomtmark eller i parkeringshus. Gränsdragningen är dock inte helt klar eftersom viss privaträttslig parkering kan ske på gatumark och offentligrättsliga regler kan gälla för parkering som sker på tomtmark.

2.1 Lokala trafikföreskrifter

Den offentligrättsliga parkeringen finns reglerad direkt i lagar och förordningar. Dessa regler berör dels själva parkeringen d.v.s. när, var och hur parkeringen får äga rum, dels sanktionsbestämmelser för den som bryter mot gällande regler. Lokala trafikföreskrifter som beslutas av kommunernas trafiknämnder reglerar närmare de bestämmelser som gäller för parkeringen inom den aktuella kommunen. Övervakningen av dessa bestämmelser sker av polis och kommunala parkeringsövervakare. Man skall observera att lokala trafikföreskrifter rörande parkering som avser parkeringsregler kan finnas inom områden med enskilda vägar. Ett gott råd till alla enskilda väghållare är således att kontakta kommunens trafiknämnd för att höra om det finns några lokala trafikföreskrifter som gäller inom det aktuella området. Om det finns sådana föreskrifter bör man även kontrollera vem som skall ombesörja utmärkning av dessa. Utanför tätbebyggt område beslutar länsstyrelsen.

2.2 Markägaren bestämmer

När det gäller den privaträttsliga parkeringen är det markägaren som bestämmer villkoren för parkeringen på tomtmark. Med markägare i dessa sammanhang likställs alla som har rätt att förfoga över marken, d.v.s. även enskilda väghållare. Med tomtmark avses ett område där parkeringsreglerna skall gälla, exempelvis vägar, vändplaner och platser där fordon kan parkeras. Det finns inga författningsbestämmelser som reglerar själva tomtmarks-parkeringen, d.v.s. när, var och hur parkeringen får äga rum. Markägaren eller den som förfogar över marken bestämmer dessa villkor själv.

2.3 Kontrollavgift

I lagen (1984:318) och förordningen (1984:321) om kontrollavgift vid olovlig parkering finns emellertid sanktionsbestämmelser mot den som inte följer de parkeringsvillkor som markägaren ställt upp. Markägaren eller den som förfogar över marken får ta ut en så kallad kontrollavgift om villkoren i lagen uppfylles. Den aktuella lagen gäller för både upplåtelse av område för parkering och förbjuden parkering inom ett område. Parkeringsförbudet eller parkeringsvillkoren skall enligt lagen tydligt tillkännages genom skyltning. Regler för hur detta ska ske finns i

Vägmärkesförordningen¹. Det är således viktigt att markägaren noggrant följer dessa regler. På denna hemsida kan man även ladda ned broschyren, Stanna och parkera.

Som omtalats ovan är det markägaren eller den som förfogar över marken som bestämmer villkoren för parkeringen. Genom att parkera på det aktuella området har fordonsföraren ingått ett avtal med markägaren om att parkeringsplatsen upplåts på vissa villkor. Med hänsyn till att parterna inte träffas anses avtalet ingånget genom att bilisten passerar en tydlig skylt som anger alla de villkor som markägaren ställer upp. Skylten kan vara ett zonmärke som anger att förbud att parkera gäller inom en zon som börjar där märket är uppsatt och slutar där ett slutmärke är uppsatt. Inom zonen kan det finnas andra bestämmelser om stannande och parkering som anges med vägmärken. På en tilläggstavla skall föreningens – eller den som övervakar parkeringsreglerna – namn och telefonnummer anges. Genom att passera skylten och därefter parkera fordonet har fordonsföraren accepterat villkoren och ingått avtalet. För att kontrollavgift skall kunna tas ut är det ytterst viktigt att villkoren för parkering tillkännagetts tydligt.

I den aktuella lagen finns vidare bestämmelser som säger att kontrollavgift inte får överstiga den felparkeringsavgift som fastställts inom kommunen. Man bör således kontrollera med kommunen vilka avgifter som kommunen tillämpar. En ny kontrollavgift får tas ut för varje påbörjat kalenderdygn. Här finns dock en begränsning som säger att det måste förflyta minst sex timmar innan ny kontrollavgift får påföras för samma olovliga parkering. Om markägaren kräver kontrollavgift får han dessutom inte kräva parkeringsavgift. Fordonets förare och ägare svarar solidariskt för att kontrollavgiften betalas. Markägaren kan således välja vem han vill kräva betalning av. I lagen finns även en föreskrift att markägaren måste utställa en betalningsuppmaning som överlämnas till föraren eller ägaren eller fästs på fordonet.

Om kontrollavgiften inte betalas skall markägaren påminna om betalningsansvaret innan man vidtager några åtgärder för inkassering. Oftast vänder man sig till fordonets ägare med krav på betalning då ägaruppgifterna finns tillgängliga i bilregistret. Det är givetvis svårare för markägaren att veta vem som har varit förare vid tillfället. Det är viktigt att påminnelse äger rum då det för ägaren kanske är första gången han får reda på att fordonet har varit parkerat på ett felaktigt sätt. Om man inte får betalt kan talan mot föraren eller markägaren väckas vid tingsrätten inom två år från förseelsen.

Det kan vidare vara bra att känna till att eftergift av kontrollavgift kan ske om det med hänsyn till omständigheterna är uppenbart oskäligt att avgift tages ut. En domstol kan därför besluta att efterge avgiften om speciella skäl föreligger. Enligt lagen svarar även mark-ägaren för att den som övervakar bestämmelserna "har för ändamålet lämplig utbildning". Vad som avses med detta uttryck är dock något oklart. Ett minimikrav torde dock vara att övervakaren känner till de bestämmelser som finns i den nu aktuella lagen och trafiksäkerhetsverkets anvisningar.

2.4 Flyttning av fordon

Den aktuella lagen om kontrollavgift innehåller inga bestämmelser om flyttning av fordon. Dessa regler finns i stället i lagen (1982:129) och förordningen (1982:198) om flyttning av fordon i vissa fall. Dessa bestämmelser gäller både vid offentligrättslig och vid privat-rättslig parkering.

Om ett registrerat fordon under minst sju dygn i följd varit parkerat i strid mot förbud eller villkor som markägare ställt upp kan fordonet komma att flyttas. Fordon får även flyttas om det är uppställt i strid mot föreskrifter om stannande eller parkering av fordon samt hindrar andra fordon att passera eller försvårar snöröjning, renhållning eller annat arbete på väg. Fordonsvrak får också flyttas.

---

¹ (VMF) 2007:90. Den kan laddas ned från Transportstyrelsens hemsida www.transportstyrelsen.se

Även om ett fordon inte är parkerat eller uppställt som i exemplet ovan, får ett registrerat fordon också flyttas om det varit parkerat på annans mark under minst sju dygn i följd efter det att markägaren underrättat fordonets ägare om att det inte får vara parkerat på platsen. Kan fordonets ägare inte anträffas får fordonet flyttas om det varit uppställt under minst en månad i följd efter det att markägaren påbörjat försök att underrätta fordonsägaren. Markägaren ska kunna visa att visa att fordonsägaren har underrättats om att fordonet inte får vara parkerat på platsen eller – om fordonets ägare inte anträffats – visa när försöken att underrätta denne påbörjades. Oftast är det polismyndigheten eller en kommunal myndighet som meddelar och verkställer beslut om flyttning. De enskilda väghållarna bör därför kontakta någon av dessa myndigheter för att få flyttningen genomförd.

2.5 Parkeringsbolag

När det gäller den praktiska hanteringen av parkeringsfrågorna är det inte ovanligt att den enskilda väghållaren anlitar ett parkeringsbolag för att utarbeta lämpliga parkeringsregler och att ta fram lämpliga blanketter som skall användas i sammanhanget. Man kan vidare uppdra åt parkeringsbolaget att sköta övervakningen. Ofta kan parkeringsbolaget sköta övervakningen mot att bolaget i ersättning erhåller de kontrollavgifter som tages ut för dem som parkerat på ett felaktigt sätt.

Rådgivning

En samfällighetsförening med serviceavtal har tillgång till kostnadsfri rådgivning hos våra rådgivare.

Lyft luren och ring 010-750 01 00 för att komma till rådgivningen eller ställ din fråga [direkt på webben](#).

Kom ihåg att ha ditt kontaktnummer tillgängligt.